

DOAMNA PROFESOR MARIA ILIESCU, „ACASĂ”, LA UNIVERSITATEA DIN CRAIOVA

CECILIA MIHAELA POPESCU

Universitatea din Craiova

Anul care a trecut a avut o semnificație cu totul deosebită pentru Universitatea din Craiova, care a împlinit 70 de ani de existență. Nici Facultatea de Litere, una dintre cele mai vechi facultăți ale acestei instituții, nu putea să nu dedice evenimente speciale unui astfel de moment.

Astfel că, spre mijlocul lunii lui Florar, a început seria de manifestări științifice, îndelung pregătită și chibzuită de dacalii, studenții și prietenii acestei instituții, serie deschisă de Conferința Internațională de Științe Umaniste și Sociale „Creativitate. Imaginar. Limbaj”, care s-a bucurat de o amplă audiență și de participanți numeroși, cadre didactice și doctoranzi de la Universitățile din Craiova, București, Iași, Cluj, Sibiu, din Polonia, Turcia, Serbia, Republica Moldova. În concordanță cu logo-ul desemnat de universitate pentru a ilustra acest moment, și anume „Tradiție, performanță, viziune”, incipit-ul seriei de manifestări de care vorbeam la început a fost dedicat *Tradiției*, prin celebrarea și acordarea titlului de *Doctor Honoris Causa* unuia dintre magiștrii „de suflet” ai Filologiei din Bănie, decanul care a contribuit enorm la modernizarea și „întinerirea” acestei facultăți, renumitul profesor și critic literar Eugen Negrici. Vizibil emoționat, distinsul nostru oaspete ne-a făcut o imensă bucurie mărturisind că „este de-al casei, cum s-ar zice”. Ecoul vobelor sale în celebra Sală Albastră a Universității din Craiova se rostogolește încă în auzul și în inimile noastre.

Zilele de 19 și 20 mai au continuat cu dezbateri, ateliere și prezentări științifice, cu comunicări plenare și alocuțiuni, prezentate de prof. Eugen Negrici, care a vorbit despre „Evoluția poeziei

românești după 1964”, de prof. Alexandru Gafton (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), care a discutat pe tema „Lingvistica – parte sau întreg?” și de prof. Marin Manolescu (Universitatea din București), care a dezvoltat ideea „Evaluării în educație – sursă a meritocrației și a mediocrității.”

Printre acești invitați deosebiți s-a aflat de față și dna prof. univ. dr. Maria Iliescu, Dr. H. C. al mai multor universități prestigioase din străinătate și din țară, printre care se numără, din 2015, și Universitatea din Craiova. Domnia Sa a vorbit despre atribuțiile profesiei de dascăl – pe care a mărturisit cât de mult o iubește! – și a cartografiat nivelul general științific și profesional al studenților europeni de azi, scoțând în evidență totodată foarte buna pregătire a alumnilor noștri. Spiritul de generozitate umană și dăruirea sufletească ce o caracterizează, a ieșit din nou la iveală, căci, în finalul discursului său, dna prof. Maria Iliescu a propus un moment de reculegere pentru foștii profesori ai Facultății de Litere ai Universității din Craiova, care nu mai sunt astăzi printre noi și ale căror nume le-a citit, cu durere în suflet și cu tarie, de pe o listă ce părea că nu se mai sfârșește.

Bucula ceremonială închinată *Tradiției* nu s-a încheiat aici, căci ziua de 20 mai avea să ne prilejuiască un alt moment emoționant: o lansare de carte surpriză, pentru că oricărui moment aniversar îi stă bine și cu un cadou alături. Am pregătit și noi, un mic dar în care am adunat gânduri, amintiri și, bineînțeles, priceperea noastră științifică. Este vorba de volumul „Homages offerts à Maria Iliescu”, dedicat aniversării „Marii Doamne a Lingvisticii romanice” la împlinirea celor nouăzeci de ani. Volumul, coordonat de Adriana Costăchescu și de Cecilia Mihaela Popescu și apărut chiar în acele zile la Editura Universitaria a Universității din Craiova, cuprinde, pe lângă o *Tabula Gratulatoria* și descrierea detaliată a lungului și prolificului parcurs științific și profesional al dnei Maria Iliescu, numeroase articole și fragmente de amintiri, panseuri și studii de caz, în limbile română, franceză, spaniolă, portugheză, italiană, germană și engleză. Printre autori se numără Florica Bechet (Universitatea din București), Emanuela Timotin, Ion Giurgea, Carmen Mîrzea Vasile (Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti”), Piera Molinelli (Universitatea din Bergamo), Maria Manoliu Manea (Universitatea din California), Cristina Florescu, Dinu Moscal (Institutul de Filologie Română „Al. Philippide” din Iași), Georges Kleiber (Universitatea din Strasbourg), Alexandru Mardale (InaLCO – Paris), Merleen van Peteghem, Mihaela Ilieoia (Universitatea din Ghent, Belgia), Eva Lavric, Paul Danler, Heidi Siller-Runggaldier (Institutul de Romanistică din Innsbruck), Fernando Sánchez Miret (Universitatea din Salamanca), Bogdana Crivăț, Adriana Costăchescu, Daniela Dincă, Ana-Maria Trantescu, Cecilia Mihaela Popescu, Gabriela Scurtu, Lelia Trocan (Universitatea din Craiova) și foștii doctoranzi, astăzi profesori în învățământul preuniversitar, Felicia Călmuc, Raluca-Iulia Dăneț, Cornelia Stancu și Elena Trifan. Remarcabilă este secțiunea „Mémoires”, în care sunt coplășitoare și emoționante gândurile și amintirile semnate de Iulia Frânculescu, „O mare vocație, un mare om”, Karla Lușșan, „Fragmente de amintiri”, Ileana Oancea și Luminița Vlejea, „Labor omnia vincit improbus” sau de Anda Rădulescu „À Madame Maria Iliescu, avec toute ma considération”, panseuri care conturează personalitatea distinsului pedagog și lingvist

Maria Iliescu și subliniază profundul caracter uman a celui pe care volumul o celebrează.

Lansarea a avut loc, așa cum am mai spus, pe data de 20 mai 2017, la ora 12, într-un cadru festiv, la Sala de Consiliu a Universității din Craiova, ce se distinge prin frumusețea și rigoarea neoclasică a arhitecturii sale. Au luat parte membri din conducerea Facultății de Litere și cea a Universității din Craiova, foști și actuali colegi, prieteni și apropiați, foști studenți aparținând unor generații diferite ca timp și ca spațiu și o mare parte din cei douăzeci de doctoranzi pe care dna prof. Maria Iliescu i-a îndrumat la Universitatea din Craiova, după 1990, când a revenit „acasă”.

Emoția a fost puternică din toate părțile, cu atât mai mult cu cât reușisem să păstrăm cu toții secretul volumului – cadou. Aflată așadar în fața unei surprize de acest fel și profund emoționată, doamna Maria Iliescu a multumit tuturor celor care „au pus la cale” într-un fel sau altul acest eveniment și apoi, printr-un admirabil exercițiu de memorie, ne-a făcut diverse destăinuri din îndelungata carieră a Domniei Sale, scoțând în evidență momentul celei dintâi întâlniri (în

1972) cu Facultatea de Litere a Universității din Craiova, după părăsirea Institutului de Lingvistică de la București și rememorând reîntâlnirea de peste ani (începând cu anul 1999) cu aceeași facultate și colegi dragi. A descris apoi relația cu diferiți colegi și șefi din diferite perioade ale activității, punctând pe alocuri și contribuția, deloc neînsemnată, pe care Domnia Sa a adus-o la dezvoltarea Facultății de Litere.

Rând pe rând, cei prezenți au luat cuvântul și au încercat să contureze personalitatea Doamnei Maria Iliescu. Domnul Prorector Nicu Panea, unul din foștii studenți ai Doamnei Profesor, a subliniat faptul că Doamna Maria Iliescu a fost și este pentru toți cei din jur un model și un tutore statornic și neobosit, care a coordonat, a însuflețit, a dat sfaturi atâtor și atâtor generații de studenți și doctoranzi. Chiar dacă în 1982 Domnia Sa a părăsit această instituție, de fapt, a fost în permanență prezentă aici cu noi, contribuind la reconfigurarea occidentală a Facultății de Litere a Universității din Craiova și la creșterea vizibilității ei europene.

Discursul Domnului Prorector Nicu Panea a fost completat de un cel al unui invitat special, dna prof. dr. Piera Molinelli, de la

Universitatea din Bergamo (Italia), un prieten foarte drag și un colaborator important al Doamnei Profesor, cu care împărtășește și pasiunea comună (și, din nefericire, din ce în ce mai rară azi!) pentru studiul latinei clasice și vulgare. Dna prof. Piera Molinelli a apreciat contribuția extraordinară a Doamnei Profesor la dezvoltarea lingvisticii și a filologiei romanice, dar și la construirea multor cariere științifice a unor tineri pasionați de acest domeniu. Maria Iliescu este fără doar și poate – a adăugat prof. Piera Molinelli – o femeie puternică și valoroasă pentru toate instituțiile academice pe care le-a onorat cu prezența.

Alocuțiunile au continuat. Erau așa de multe lucruri de spus! Dna prof. Janetta Drăghicescu și-a amintit, de exemplu, cum, în anii 50, studentă fiind, lua parte la sedințele Societății de Lingvistică Romanică, la care Doamna Profesor Maria Iliescu, prin dinamismul, calmitatea și permanenta bună dispoziție ce o caracterizează, reușea să destindă atmosfera pe alocuri rigidă. Dna prof. Adriana Costăchescu a completat „portretul” Doamnei Maria Iliescu amintind faptul că Domnia Sa a fost prima femeie președinte (2007 – 2010) a Societății Internaționale de Lingvistică Romanică (a cărei Președină de Onoare continuă să fie alături de alte câteva personalități marcante ale domeniului), ocazie cu care, grație spiritului organizatoric și întreprinzător extraordinar, s-a remarcat în organizarea ireproșabilă a Congresului de Lingvistică și Filologie Romanică de la Innsbruck, din septembrie, 2017, la care au participat aprox. 800 de profesori, cercetători, doctoranzi și studenți.

Așa cum am spus în acea zi memorabilă de 20 mai, îmi place să cred că avem nevoie și trebuie să continuăm să-i celebrăm pe cei care ne-au făcut cinste, purtând cu sine în lume imaginea Facultății de Litere a Universității din Craiova. Doamna Maria Iliescu rămâne pentru toți cei care am avut privilegiul să o cunoaștem, un exemplu de profesionalism, de dăruire pedagogică, de generozitate umană, un Om de o înaltă ținută morală și intelectuală, un model de stil și de comportament.

Să ne trăiți întru mulți ani, Stimată Doamnă Maria Iliescu!

Craiova, 1 iunie 2018